

PLEASE NOTE! THIS IS PARALLEL PUBLISHED VERSION / SELF-ARCHIVED VERSION OF THE OF THE ORIGINAL ARTICLE

This is an electronic reprint of the original article.

This version *may* differ from the original in pagination and typographic detail.

Author(s): Wrangle, Kim

Title: Opettajan työelämäjakso PKO:lla toi uusia ideoita opetuksen kehittämiseen

Version: final draft

Please cite the original version:

Wrangle, K. (2022). Opettajan työelämäjakso PKO:lla toi uusia ideoita opetuksen kehittämiseen. Pulssi-portaali 7.6.2022. <https://karelia.fi/2022/06/opettajan-tyoelamajakso-pkolla-toi-uusia-ideoita-opetuksen-kehittamiseen>

HUOM! TÄMÄ ON RINNAKKAISTALLENNE

Rinnakkaistallennettu versio *voi* erota alkuperäisestä julkaistusta sivunumeroiltaan ja ilmeeltään.

Tekijä(t): Wrangle, Kim

Otsikko: Opettajan työelämäjakso PKO:lla toi uusia ideoita opetuksen kehittämiseen

Versio: final draft

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Wrangle, K. (2022). Opettajan työelämäjakso PKO:lla toi uusia ideoita opetuksen kehittämiseen. Pulssi-portaali 7.6.2022. <https://karelia.fi/2022/06/opettajan-tyoelamajakso-pkolla-toi-uusia-ideoita-opetuksen-kehittamiseen>

Opettajan työelämäjakso PKO:lla toi uusia ideoita opetuksen kehittämiseen

Karelia-ammattikorkeakoulussa pyritään siihen, että opettajat, pysyäkseen ajan tasalla työelämän muutoksista, käyvät riittävän säännöllisesti tutustumassa työelämään. Lisäksi tavoitteena on, että opettajat pitävät myös muutoin yllä työelämysuhteita esimerkiksi opintojaksojen yritystoimeksiantojen kautta.

Yksi suunnitelmallinen työelämäyhteyksien ylläpitämisen muoto on opettajien työelämäjakso (myöhemmin tässä artikkelissa TET-jakso). Jakson pituus on kaksi työviikkoa ja se pyritään pitämään yhtäjaksoisesti. Itse olin viime vuonna ensimmäistä kertaa urallani tällaisella työelämäjaksolla ja voin todeta, että jakso oli sekä erittäin tervetullut että tarpeellinen.

TET:iin PKO:lle

TET-jaksoni kohteeksi valikoitui Pohjois-Karjalan Osuuskauppa PKO. PKO ei ollut ensisijainen valintani, sillä olen ollut PKO:n luottamushallinnossa viimeisen 10 vuoden ajan ja tunnen – tai näin kuvittelin – yrityksen toimintaa melko hyvin. Johtuen COVID19-pandemiasta, ja pikkuhiljaa muiden vaihtoehtojen sulkeutuessa pois, PKO valikoitui lopulta TET-jaksoni suorittamispaikaksi. Alun perin oli tarkoitus, että suorittaisin TET-jakson kahdessa osassa loppusyksyllä 2020 ja alkukeväällä 2021. COVID19-pandemian takia kevään 2021 TET-jakso kuitenkin siirrettiin ensin alkusyksyyn 2021 ja sitten lopulta lähelle vuodenvaihdetta 2021-2022. Johtuen liikesalaisuuksista, en voi tässä julkisessa raportissa esittää tarkkoja yksityiskohtia, mutta Karelian sekä PKO:n asianosaiset tahot ovat saaneet laajemman ei-julkisen raportin käyttönsä.

Ensimmäisen TET-jaksoviikon suoritin vähittäiskaupan puolella eri S-marketeissa, Sokos-tavaratalossa sekä Joensuun Prisma-tavaratalossa. Toisen viikon suoritin PKO:n hallituksen opintomatalla, joka suuntautui Helsinkiin ja kohdistui S-ryhmän ketjutoimintojen ja hallinnon toimintaan tutustumiseen sekä ryhmän liiketoimintojen benchmarkkaukseen. Tällainen benchmarking-toiminta on S-ryhmässä yleisesti käytössä oleva johdon ja johtoryhmien toiminnan muoto, jossa S-ryhmä ja eri alueosuuskaupat oppivat toisiltaan sekä ottavat käyttöön ryhmän muissa alueosuuskaupoissa tai SOK:lla olevia parhaita käytäntöjä. Tästä saadaan ryhmän sisällä huomattavia kustannussäästöjä, koska muiden ei tarvitse tehdä samoja virheitä kuin ns. pioneerosuuskauppojen ja oppimisvaikutus on huomattava, kun parhaat käytänteet voidaan monistaa muissa yksiköissä.

TET-jakso ylitti odotukset

Karelian tarjoama opettajan TET-jakso PKO:lla ylitti odotukseni. Luulin tuntevani yrityksen toiminnasta jo paljon, mikä ei kuitenkaan pitänyt paikkansa ns. ruohonjuuritason toiminteiden osalta. Opin erityisesti ymmärtämään vähittäiskaupan päällikötason työntekijöiden arkea sekä sitä, kuinka fyysisesti ja henkisesti vaativaa työ on. Päälliköt ovat vahvasti mukana päivittäisessä toiminnassa niin sanotusti kädet savessa ja johtavat yksiköitään omalla esimerkillään. Tämän lisäksi päälliköiden työssä korostuu tulosvastuu ja oman yksikön

kokonaisuuden johtaminen. PKO:n päälliköt ovat ehdottomasti parasta A-luokkaa omassa toimessaan ja johtavat alaisiaan edestä omalla esimerkillään.

Talous- ja tulosjohtaminen paremmin huomioon oppinnoissa

TET-jaksoni perusteella pohdin, mitä voisimme Karelian opetuksessa kehittää ja mitä oppisisältöjä työntekijä tarvitsee. Revenue Managementin sekä talous- ja tulosjohtamisen tärkeys nousi esille eri päälliköiden kanssa käydyissä keskusteluissa. Itsensä johtaminen ja unikoulu nousi myös vahvasti esiin; päällikön on osattava johtaa itseään, jotta ei tule burn-out:ia. Karelian Sleep Well-hanke ja sen opit ovat tässä hyvä työkalu. Aluepäällikkö, jota varjostin useana päivänä, oli ollut mukana Karelian Sleep Well-hankkeessa ja antoi tähän liittyen erityisen kannustavaa palautetta Karelian TKI-toiminnan ja työelämän yhteistyöstä.

Yhtenä tärkeänä havaintona on myös se, että koskaan ei ole liian oppinut. Päällikönkin kannattaa opiskella lisää ja eteneminen on omasta halusta kiinni. ”Esimerkkiputkena” kaupan alalla voisi olla: ylioppilas/merkonomi => tradenomi => tradenomi (YAMK). Näin on aina enemmän koulutautunut kuin omat alaiset ja saa lisää työkaluja omaan työkalupakkiin, joita voi hyödyntää toiminnan kehittämiseen. Koulutautuminen voi myös mahdollistaa työkierron ja uralla etenemisen.

Yhtenä suoranaisena palautteena, jonka sain, oli että Karelian Johtaminen ja liiketoimintaosaaminen YAMK-tutkintoon kannattaa tulevaisuudessa sisällyttää talousjohtamisen kurssi. Päälliköiden laskentatoimen osaamista ja taloudellista ajattelua tarvitaan ehdottomasti lisää. On syytä kerrata ainakin lukion lyhyen matematiikan talousmatematiikan perusteet; pitää mm. osata laskea ALV:it molempiin suuntiin, korko- ja prosenttilaskut sekä ymmärtää kustannuslaskennan herkkyyssanalyyysiä ja investointikalkyyleita. Eli esimerkiksi sitä, miten kysyntätilanteisiin reagoiminen voi vaikuttaa kustannustehokkuuteen ja miten omalla päällikkötoiminnalla on aidosti suuri merkitys koko konsernin tulokseen.

Toinen TET-jakson viikko vahvisti myös näkemystä siitä, että Karelian liiketalouden YAMK-koulutus sisältää jo nyt hyvin työelämän päällikkö- ja johtotehtävissä vaadittavia osaamisalueita. Olemme tehneet opetussuunnitelman uudistustyötä, ja valintamme siitä, että pyrimme kouluttamaan työelämän osaamisen kannalta niin pysyviä taitoja kuin ajassa liikkuvia ja nopeasti vaihtuviakin asioita, on ollut oikeanlainen. Tämä havainto oli rohkaiseva. Se, missä meidän tulee kuitenkin vielä parantaa toimintaamme, on työelämän edustajien entistä vahvempi sitominen osaksi koulutustoimintaamme. Meidän tulee aktiivisesti verkostoitua ja myös hyödyntää verkostojamme esimerkiksi vierailevina luennoitsijoina.

Työelämäjaksolle lähteminen kannattaa

Kaiken kaikkiaan TET-jakso oli onnistunut ja toi uusia ideoita opetukseen sekä uusia näkökulmia omaan opettajan työkalupakkiin. On todella hyvä, että Karelia-amk työnantajana tarjoaa tällaisen mahdollisuuden. Olen kiitollinen siitä, että Karelian HR-yksikkö ja henkilöstöpäällikkö Jaana Tolkki alun perin ”bongasi” allekirjoittaneen tilanteen, eli että en ollut yli 20-vuotisen Karelian urani aikana vielä ollut kertaakaan TET-jaksolla.

Lopuksi suosittelen myös kaikille kollegoille vahvasti, että tarttuvat tähän mahdollisuuteen. TET-jaksoilla todellakin kannattaa käydä ja mitä säännöllisemmin sen parempi. Tässä pitää itsekkin katsoa peiliin ja jatkossa olla tässä asiassa aktiivisempi ja suunnitelmallisempi.

Kirjoittaja:

Kim Wrang, yliopettaja, Karelia-ammattikorkeakoulu